

Situāciju ar kurināmo Livānu bioķīmiskās rūpnīcas direktors Atis Sedvalds nosauca par katastrofālu. Visi solot kaut ko darīt, bet praktiski nenotiekot nekas. Neesot spēcīgu komercfirmu, kas spētu rūpnīcu un pilsētu apgādāt ar mazutu. Valsts to atsakoties darīt, un premjers Godmanis uzskatot, ka katram jāķepurojas pašam — kā nu viņš prot. Kas no tā iznākot, katram esot acīmredzams... A. Sedvalds sacīja, ka ražošanu vajadzēšot gandrīz pilnīgi pārtraukt un cilvēkus masveidīgi atbrīvot no darba, ja tuvākajā laikā nekas nemainīsies. Pēdējā laikā vien uzņēmumā no darbā jau atbrīvots ap simts strādājošo. Ja mazuta arī turpmāk nebūs, tad bioķīmiskā rūpnīca ar siltumu apgādās tikai pilsētu un attīrīšanas ietaises, — izmantojot dabas gāzi. Diemžēl siltumtikli uzņēmumam jau esot parādā 2 miljonus rubļu. Vai tie spēš maksāt, ja gāzes cena nepārtraukti pieaug?

Livānu kūdras fabrika vismaz piecas reizes samazinājusi kūdras ieguvī. Iemesls — nav pieprasījuma. Kūdras cena no 8 rubļiem par tonnu palielinājusies līdz 128 rubļiem. Sakarā ar darba apjoma samazināšanos gandrīz uz pusi sarucis arī strādājošo skaits. Patlaban fabrika nedaudz gatavo pakaišu, kā arī kurināmo kūdru Rigas TEC vajadzībām. Kā «Novadnieku» informēja fabrikas inženiertehniskais dienests, neskatoties uz ekonomiskajām grūtībām, uzņēmums būvējot cehu, kurā varēs gatavot fasēto kūdru eksportam. Pieprasījums pēc tās esot, un jau ievadītas sarunas par tās eksporta iespējām ar vairāku ārzemju firmu starpniekiem.

Livānu stikla fabrikas direktors Jevģenijs Skreivers, jautāts par situāciju uzņēmumā, «Novadniekam» teica: «Livānu stikla fabrikas nauda kļūst par pasauli...». Un precizēja: «Latvijā kļūst un fabrika nav saņēmusi par saražoto produkciju 25 miljonus rubļu, Krievijā — 26 miljonus, Baltkrievijā — 3,5 miljonus, Ukrainā — 1 miljonu, Turkmēnijā — 0,3 miljonus, Lietuvā — 4,5 miljonus, Kazahijā — 2,5 miljonus, Kirgīzijā un Īgaunijā — 0,5 miljonus rubļu katrā». Iepērkot izejvielas gan ārpus republikas, gan arī republikā, visi prasot iepriekšēju norēķinu, bet par gatavo produkciju iepriekš neviens nemaksājis. Pēc direktora domām turpmāk paredzami vēl lielāki sarežģījumi, tirgojoties ar NVS valstīm, jo mūsu valdība šo precesu neregulējot

un neveicot nekādus pasākumus, lai to normalizētu. Direktors uzskata, ka lielā mērā vainojama banku sistēma. Banka aplaupot ražotājus. Nereti nauda par Livānu stikla fabrikas produkciju tiekot ieskaitīta vietējās bankās, taču līdz Preiļu bankai tā nemaz nenonākot. Visa bi-

ZIŅAS

jušās PSRS republiku banku sistēma esot, acīmredzot, viena liela mafija... Kas no tā iznākot? Direktoru sagaidot visnepatīkamākais, kas vien var būt vadītāja ikdienā: jau šobrīd samazinās ražošana, un tuvākajā laikā darbu var zaudēt ap 100 strādājošo.

Livānu būvmateriālu un konstrukciju kombināts ražo republikā vislētākos ķieģeļus. Piemēram, 75. markas ķieģelis bez apgrozījuma nodokļa maksā 4,80 rubļus, bet ar nodokli — jau vairāk nekā 5. Un tomēr, kā «Novadnieku» informēja uzņēmuma speciālists, ķieģeļus iedzīvotāji pērkot maz. Dienā varot realizēt tikai kādas četras autokravas. Noliklavā glabājoties 220 tūkstoši ķieģeļu. Drīz pēc atvaļinājuma izies darbā ķieģeļu ražošanas ceha ļaudis, un tad ar produkcijas realizēšanu būs vēl vairāk problēmu. Gaidītos rezultātus nav devusi arī presē izreklamētā pirmstājņu pārdošana, kad ķieģeļus varēja iegādāties par zemāku cenu: Tas liecina, ka zemnieku un citu būvēties gribētāju naudas maciņš ir par plānu, lai pirktu būvmateriālus. Kombinātā uzskata, ka realizāciju lielā mērā bremzē arī celtnieki, kuri par viena ķieģeļa iemūrēšanu tagad no zemnieka prasot tikpat daudz, cik maksā pats ķieģelis.

Dārgākas kļuvušas Livānu māju būves kombinātā ražotās saliekamās mājas. Konstrukciju cena palielinājusies no 500 tūkstoš rubļiem līdz 827

tūkstošiem, bet tāmes pilnā izmaksa — no 1 miliona 300 tūkstoš rubļiem līdz 2 miljoniem. Livānos ražotās mājas tagad lielākoties pērk NVS valstīs. Ir noslēgts kontrakts par 11 māju pārdošanu Polijā, bet viena «livāniete» ir aizceļojusi arī uz Grieķiju. Rajonā Livānu mājiņas pašlaik būvē divos objektos — Jaunaglonā un Aizkalnē. Kombināta ražošanas daļas priekšnieks Eduards Žeimuts «Novadniekam» pastāstīja, ka arī māju būvētāji pārdzīvojot tās pašas grūtības, ko visi pārējie. Bijuši spiesti pāriet uz darbu vienā maiņā, nācies samazināt štatus. Šogad vismaz četras reizes strādnieki bijuši piespiedu atvaļinājumos. Tagad nākusi klāt vēl viena problēma — kā pēc naudas reformas notiks norēķini ar NVS valstīm? Vai banka būs gatava veikt nepieciešamās naudas operācijas?

Preiļu siera rūpnīcas folkloras kopa «Mūderniki» sparīgi mēģina savu koncertprogrammu. «Mūderniki» ir vienīgais mūsu pašdarbības kolektīvs, kas piedalīsies Starptautiskajā folkloras festivālā «Baltica'92» Tallinnā.

Rajona galvenā bibliotēka ļauj saviem lasītājiem izsekot Andželikas dēku pilnajai dzīvei. Par katru piedzīvojumu grāmatu zinātkārais lasītājs iemaksā 3 rubļus. Sešu sējumu izlasišana mājās bibliotēkas apmeklētājam izmaksā 18 rubļus. Šis jaunais maksas pakalpojums bibliotēkai dos iespēju izsolēs iegādāties citu ļoti pieprasītu literatūru.

Liču mākslas salonā izvietota Preiļu Lmākslinieka Voldemāra Kokoreviča gleznu izstāde. Gandrīz pusi izstādīto darbu apmeklētāji jau iegādājušies savā īpašumā.

Samazinās to bērnu skaits, kuri apmeklē Livānu bērnudārzus. Izbrīvētajās telpās paredzēts iekārtot pilsētas skolu mācību klases. Pilsētas valde tuvākajā laikā pārņems savā pārziņā stikla fabrikas un bioķīmiskās rūpnīcas bērnudārzus.

Laikraksta 2. un 3. lappusē publicējam Latvijas Republikas AP Administratīvi teritoriālā iedalījuma reformu komisijas priekšsēdētāja V. Šteina un komisijas konsultanta P. Šķiņķa rakstu par LR administratīvi teritoriālā iedalījuma reformas konceptuālajām pamatnostādnēm (reforma, kā jau informējam, paredz Preiļu rajona likvidēšanu), kā arī Preiļu rajona TDP priekšsēdētāja I. Muzikanta viedokli par sagatavoto AP lēmumprojektu.